

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu 2025. aasta aruanne

ERÜ tegevuse aluseks on ühingu arengukava aastateks 2025–2030 ning lähtuti kolmest eesmärgist:

- 1) olla aktiivne ja mõjus hääli raamatukogude ja raamatukoguhoidjate huvide kaitsmisel nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil. See hõlmab poliitikakujundajate ja avalikkuse teadlikkuse tõstmist raamatukogude tähtsusest ühiskonnas ning pidevat tööd raamatukogude arendamise toetamiseks;
- 2) olla usaldusväärne partner raamatukoguhoidjate professionaalse arengu toetamisel, pakkudes koolitusi, seminare, konverentse jm erialast arengut toetavaid tegevusi ning aidates kaasa võrgustike loomisele ja hoidmisele;
- 3) tagada ühingu jätkusuutlik ja finantsiliselt stabiilne juhtimine, luues ja hoides strateegilisi partnerlussuhteid ning innustades ühingu liikmeid tulevastele katsumustele vastu astuma.

Tugineti ka „Kultuuri arengukavale 2021–2030“ ning arvestati riigi pikaajalise arengustrateegiaga „Eesti 2035“, et raamatukogud saaksid oma tegevuse kaudu toetada demokraatlikku ja turvalist riiki, kus säilib ja areneb eesti rahvus, keel ja kultuur. ERÜ esindab raamatukoguhoidjate ja raamatukogude huve, olles kultuuriministeeriumi strateegilise partnerina kaasatud poliitikakujundamisse.

Aasta jooksul korraldasid juhatus ja erinevad üksused 37 raamatukoguhoidja kutsepädevusi tõstvat koolitust, teabepäeva, seminari või üleriigilist üritust, kus osales 1598 inimest kohapeal ja 1104 veebis. Koolitustel tagasisidena antud soovitusindeks oli keskmiselt 9,4.

Üldkoosolek, liikmeskond, juhatus, revisjonikomisjon ja büroo

Üldkoosolek

ERÜ **üldkoosolek** toimus 28. märtsil Tallinna Tehnikaülikoolis. Koosolekul osales 96 liiget koos 156 liikme volitusega, kokku 252 liiget. 2024. aasta tegevuse võttis kokku juhatuse esimees Tuuliki Tõiste ja uue aasta põhisuundi tutvustas juhatuse liige Kristi Veeber. Kinnitati ERÜ 2024. aasta tegevusaruanne, majandusaasta aruanne, revisjonikomisjoni aruanne ja 2025. aasta tegevuskava. Juhatuse valimisi sel korral ei toimunud.

Samal päeval toimus ka kõnekoosolek, vt üleriigilised üritused.

Liikmeskond

31.12.2025 kuulub ERÜ-sse 591 liiget, sh kuus auliiget. ERÜ auliikmed on Ivi Eenmaa, Jüri Järs, Malle Ermel, Reet Oruste, Heino Räim ja Krista Talvi. 2025. a lahkus ERÜ auliige Rein Aru (17.09.1934–25.08.2025). ERÜ juriidilisest isikust liikmed on jätkuvalt Harju Maakonnaraamatukogu, Lääne Maakonna Keskraamatukogu, Pärnu Keskraamatukogu, Valga Keskraamatukogu ja Viljandi Linnaraamatukogu.

2025. aastal vähenes liikmete arv 30 võrra: liikmeks astus 20 uut liiget, aasta jooksul lahkus ERÜ-st erinevatel põhjustel 50 liiget (peamiselt arvati välja liikmemaksu pikaajase tasumata jätmise tõttu).

Juhatus

ERÜ juhatusse kuulusid ja jätkavad tööd aastani 2026 juhatuse esimees Tuuliki Tõiste (Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu), aseesimehed Katre Riisalu (Viimsi raamatukogu) ja Krista Visas (Pärnu Keskraamatukogu) ning liikmed Maris Nool (Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu), Kristina Pai (Tartu linnaraamatukogu) ja Karmen Velitschinsky (Eesti Lastekirjanduse Keskus), aastani 2027 Kristi Pukk (Jõgeva Raamatukogu) ja Kristi Veeber (Tallinna Raamatukogud).

Juhatus pidas aasta jooksul üheksa koosolekut, neist kuus virtuaalselt. 13. veebruaril oli iga-aastasele juhatusel laiendatud koosolekule kutsutud struktuuriüksuste juhid ning seda oli soovijatel võimalik veebis jälgida.

Revisjonikomisjoni kuulusid Rutt Enok, Ave Liivand ja Katrin Niklus.

ERÜ-I oli üks **koosseisuline töötaja**, büroojuht Reet Olevsoo. Büroo asus aadressil E. Vilde 72, Tallinn. Novembrist muutus ühingu e-posti aadress rara domeenilt väljakolimise tõttu.

[Panustamine raamatukoguvaldkonna arengusse, avalikud pöördumised, koostöö teiste organisatsioonidega jm](#)

Aasta algul kohtus ERÜ juhatus Eesti Kultuuritöötajate Ametiliiduga, et selgitada olukorda raamatukoguhoidjate töö tasustamisega ning anda ametiühingule sisendit kultuuritöötajate palgaläbirääkimisteks kultuuriministeeriumiga.

24. aprillil edasta ERÜ juhatus Reformierakonnale ja Eesti 200-le ettepaneku lisada valmivasse koalitsioonileppesse teemad ja töösuunad, mis toetavad Eesti raamatukogude ja seeläbi targema rahva arengut. <https://eru.lib.ee/eru/seisukohad/eru-ettepanek-koalitsioonileppesse>

Kantar Emori läbi viidud kordusuuringul "Eesti loomemajanduse olukorra uuring" koguti infot ja tagasisidet loomevaldkonna ettevõtetest, et valideerida analüüsi käigus selginenud tulemusi ning uurida kogemusi. Raamatukogude ülevaate koostamisel ja valideerimisel osales 14. mail T. Tõiste süvaintervjuul/fookusgrupis, mis käsitles raamatukogude valdkonna olukorda, arengusuundi, takistusi ja toetusi.

Tartu Ülikool viis Kultuuriministeeriumi tellimusel läbi uuringut „Kultuuri arengukava 2021-2030 ja selle rakendamise vahehindamine“. Uuringu käigus luuakse teadmised, millele tuginedes hinnatakse arengukava sisu asjakohasust, rakendamise optimaalsust ning seatud eesmärkide edenemist. Samuti antakse analüüsi ja hindamise alusel soovitusi arengukava protsessi muudatuste tegemiseks, riigi eelarvestrateegiade järgmiste perioodide planeerimiseks ning EL mitmeaastase finantsraamistiku uue eelarveperioodi (2028+) planeerimiseks kultuuri valdkonnas. Vahehindamise raames tehti suulised intervjuud riigiasutuste ja teiste seotud osapoolte esindajatega. Intervjuul 5. novembril esitas ERÜ seisukohad T. Tõiste.

Ka 2025. aastal jätkus rahvaraamatukogu seaduse muutmine ja ettevalmistused raamatukogu reformiks. Kultuuriministeerium esitas 15. mail rahvaraamatukogu seaduse eelnõu kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks. ERÜ liikmetele anti listi vahendusel teada, et kõigil on võimalus kaasa rääkida ja eelnõud kommenteerida. ERÜ seisukohad esitati ministeeriumile 9. juunil <https://eru.lib.ee/eru/seisukohad/rahvaraamatukogu-seaduse-eelnou-ja-seletuskirja-kommentaariid-ning-parandusettepanekud> ning ka aasta lõpus, mil sai lugeda eelnõu uuendatud teksti. ERÜ esindajad osalesid RaRa juurde loodud temaatilistes töörühmades.

18. juunil tegi ERÜ kultuuriministrile ettepaneku suurendada eelarvevahenditest rahvaraamatukogudele teavikute soetamiseks eraldatavat toetust „Rahvaraamatukogude teavikud“ 2026. aastal vähemalt 1 miljoni euro võrra. Ettepaneku valmistas ette ERÜ juhatus ja komplekteerimise valdkonna spetsialiste ühendav kogude toimikond.

<https://eru.lib.ee/eru/seisukohad/ettepanek-toetuse-rahvaraamatukogude-teavikud-suurendamiseks>

24. septembril lähetas juhatus erakondadele ettepanekud kohalike omavalitsuste volikogude valimisteks, rõhutades, et raamatukogud oma madala lävepakuga annavad kõigile võrdse võimaluse ja aitavad ühiselt luua teadlikumat ja kokkuhoidvamat ühiskonda. <https://eru.lib.ee/eru/seisukohad/ettepanekud-erakondadele-kov-volikogude-valimisteks>

Kliimaministeerium korraldas koosloome töötoad rohesiirde õiglase ülemineku teemadel 26. septembril ja 6. novembril, raamatukogude kui rohetegevuste lipulaevade seisukohti ja võimalusi tutvustas T. Tõiste.

15. oktoobril kirjutas ERÜ avaliku kirja „Raamatukoguhoidja on ka kultuuritöötaja“, mis oli ajendatud teatest, et 2026. aastast on kõrgharidusega kultuuritöötaja miinimumpalk 1720 eurot. Palgatõusu lootus puudutab raamatukoguhoidjatest siiski vaid väikest osa kultuuriministeeriumi haldusalas töötavate asutuste inimesi. Enamus raamatukoguhoidjaist töötab kohaliku omavalitsuse asutustes, ülikoolides, erialaraamatukogudes või üldhariduskoolides ja nende palganumbri otsustab raamatukogu pidaja. Riiklik miinimummäär on neile üksnes soovituslik ja jääb kättesaamatuks. <https://eru.lib.ee/eru/seisukohad/raamatukoguhoidja-on-ka-kultuuritootaja>

Koostöös Creativity Labiga alustati kolmeaastast projekti, mille eesmärk on ehitada tööriist Eesti **raamatukogude mõju mõõtmiseks** ja selle välja näitamiseks. 2025. a oli kavas rahvaraamatukogude sotsiaalmajandusliku mõju hindamise metoodika väljatöötamine, 2026. a toimub metoodika piloteerimine ühe-kahe kohaliku omavalitsuse raamatukogu põhjal ning 2027. a metoodika rakendamine üleriigilise uuringu läbiviimisel, kokkuvõtted, üldistamine. Raamatukogude mõju uuringu koosloome töötuba toimus 2. oktoobril (12 osalejat) ja veebikohtumine juhatusega 28. novembril.

Haridus- ja Teadusministeerium on muutmas kutseeadust. ERÜ juhatus, koolituse toimkond ja kutsekomisjon osalesid muutmist ettevalmistavas protsessis ning tegid seaduse projekti arutelude käigus mitmeid parandusi ja ettepanekuid.

2025. aastal tegeles ERÜ süsteemselt oma huvikaitsevõimekuse kasvatamisega. Selleks toimusid kommunikatsiooniseminarid 23. septembril ja 18. novembril, kus osalesid juhatus ja üksused, et arutleda teemal: ERÜ sisesuhtlus, sõnumid organisatsioonisiselt ja väljapoole. Analüüsi, kuidas info liikmeteni jõuab, kuidas liikmeid võimestada ühingu sõnumit edastama jm. Kokku osales 20 ERÜ aktiivset liiget.

ERÜ üksuste juhtide ja liikmete esinemised ja ettekanded

Maaslieb, Helle. Interaktiivse keskkonna „Eesti raamat 500. Loo lugu!“ sisuloome ning kasutusvõimalused. Koolituse toimkonna seminar AK: Aktuaalne Käesolevalt 26.11.2025

Maaslieb, Helle. Loo lugu! – ja mõnda, mis seal sees leida on. Teadus- ja erialaraamatukogu päev 22.10.2025

Lepik-Verliin, Krista. Let’s meet in the library! Ask Your Museum! Ask Your Library: Localising the Sustainable Development Goals through Museums and Libraries III 28.05.2025

<https://www.youtube.com/watch?v=S91qJJAW7JE> 1:08:29

Olevsoo, Reet. Kutse taotlemisest - praktiliselt. Kutse taotlemise infopäev 26.08.2025.

Riisalu, Katre. Raamatukoguhoidja kutse taotlemisest – miks ja kuidas? Kutse taotlemise infopäev 26.08.2025.

Riisalu, Katre; Olevsoo, Reet. Kutse andmisest ja arengumapist. RaRa raamatukoguhoidja kutseõpe 17.11.2025.

Riisalu, Katre, Visas, Krista. [Library In The 21st Century – Estonian Librarians’ Vision of the Future and Library Service Evaluation Model](#), IFLA 89. WLIC 18.-22.08.2025

Tõiste, Tuuliki. ERÜ-st ja visioonist 21. sajandi raamatukogule. RaRa raamatukoguhoidja kutseõpe 17.11.2025.

Tõiste, Tuuliki. ERÜ - kellele ja milleks?. Kooliraamatukogude teabepäev 24.10.2025.

Tõiste, Tuuliki. ERÜ tegevusest, arengukavast ja raamatukogude tulevikust. Eks klubi aastakoosolek 16.04.2025.

Tõiste, Tuuliki. Videotervitus Ukraina ühingule nende 30. aastapäeva tähistamiseks 1.02.2025

Tõiste, Tuuliki. Story of ELA – ERÜ tutvustus Kultuuriministeeriumi korraldatud Poola raamatukoguhoidjate Eesti visiidil 27.11

Vaaro, Ilmar. Selged sihid – lõpp-punkt terendab. Kutse taotlemise infopäev 26.08.2025.

Vaaro, Ilmar. Uued teadmised eesti raamatu arengus. Koolituse toimkonna seminar AK: Aktuaalne Käesolevalt 26.11.2025

Vilimas, Ceili. Varblasepesa: lennuakadeemia raamatukogu uuendusest. Teadus ja erialaraamatukogude päev 22.10.2025

Visas, Krista. IFLA AFLI/M&M/CPDWL sektsioonide ühine webinar "Learning to Lead: Lessons from Study", 11.06.2025 (osales paneelidiskussioonis <https://www.youtube.com/watch?v=xGUEPGbhijY>)

Eestist esinesid ettekandega CoBaLil:

[Helle Maaslieb](#). Landmarks of Estonian Book History – Foreign and Own

[Katre Riisalu](#). Professional Librarian in a Changing World

[Ülle Talihärm](#). Empowering Communities Through Library Reform

[Kairi Tilga](#). Will Libraries Save Our Democracy?

[Katrín Tönnisson](#). Reading Habits and the Promotion of Reading in Estonia (online)

[Kristi Veeber](#). Designing Inclusive Libraries: Insights from Tallinn Libraries

[Krista Visas](#). Client Journey and Evaluation of Satisfaction – Why and How

Meediakajastused on kogutud [ühingu veebilehele](#) .

Esindatus organisatsioonides Eestis

- Ajakirja Raamatukogu toimetuskolleegium: Tuuliki Tõiste, Katre Riisalu, Kristina Pai, Reet Olevsoo
- Eesti Koostöö Koda: Katre Riisalu
- Eesti Raamatu Aasta peakomitee: Katre Riisalu
- Eesti Vabaharidusliit: Reet Olevsoo
- Standardikeskuse standardimise tehnilise komitee EVS/TK22 vaatlajaliige: Katre Riisalu
- Kultuur 2030 juhtkomisjon, Kultuuriministerium, raamatukogude esindaja: Katre Riisalu
- Kultuuri Kutsenõukogu: Reet Olevsoo
- Kultuuriministeriumi Rahvaraamatukogude Nõukogu: Katre Riisalu
- RaRa juurde loodud temaatilistes Rahvaraamatukogu reformi töörühmades
 - RaRa reformi juhtrühm - Tuuliki Tõiste
 - e-kataloogi töörühm - Maris Nool
 - komplekteerimise töörühm - Kristi Pukk, Katre Riisalu
 - statistika töörühm - Tuuliki Tõiste
 - täienduskoolituse töörühm - Lea Lehtmets
- Tartu Ülikooli Ühiskonnateaduste instituudi infoühiskonna ja sotsiaalse heaolu bakalaureusekava programminõukogu liige: Kristi Veeber
- Tartu linna ja SA Tartu Kultuurkapitali Tartu raamatukogutöötaja stipendiumikomisjoni liige: Kristi Veeber
- Õpetajate Ühenduste Koostöökoda: Sirje Riitmuru

Parimate tunnustamine

ERÜ andis tunnustusi välja üheteistkümnes erinevas kategoorias (lisaks F. Puksoo auhind), millele esitati 35 nominenti. Laureaadid valis esitatud kandidaatide seast ERÜ juhatus. Raamatukoguhoidjate ja raamatukogude auhinnad loovad võimaluse juhtida tähelepanu pühendunud tööle, mida raamatukogudes kui info- ja kogukonnakeskustes tehakse.

Pidulik tunnustusüritus toimus koostöös Rapla Keskraamatukoguga 28. veebruaril Rapla Kultuurikeskuses. Tunnustusi jagab ERÜ koostöös kultuuriministeriumiga, auhindade andmist toetab

Kultuurkapital, laureaadid saavad klaasikunstnik Riho Hüti loodud unikaalse vaasi.

Teenetepremia 2024 pälvis Tartu Linnaraamatukogu laste- ja noorteosakonna juhataja **Ädu Neemre** professionaalsete ja silmapaistvate saavutuste eest laste- ja noortetöö arendamisel nii Tartu Linnaraamatukogus kui ka üleriigiliselt.

Aastapremia 2024 sai **Tallinna Keskraamatukogu teenindusdirektor Triinu Seppam-Saar** innovaatiliste raamatukoguteenuste arendamise, sh uue raamatukogubussi töö alustamise eest Tallinnas, ning panustamise eest Eesti raamatukogunduse arengusse laiemalt.

Tunnustusega parim noor raamatukoguhoidja pärjati Svea Kaseorgu silmapaistva ja pühendunud töö eest Tartu Ülikooli raamatukoguteenuste arengusse ja kodanikuteaduse praktikate toomise eest Eesti raamatukogumaastikule.

Aasta kooliraamatukoguhoidja Krista Karu on aktiivselt panustanud nii raamatukogutöö mitmekülgseks muutmise kui ka õpilaste õpetamise Pärnu Ülejõe Põhikoolis.

Aasta lasteraamatukoguhoidja Ingrid Teder on toetanud laste arengut Rapla Keskraamatukogus ja loonud hea kontakti pedagoogidega, et lastel ja noortel tekiks ning säiliks lugemishuvi.

Aasta maaraamatukoguhoidja Hiie Nugis on hoidnud kogukonna hingena Tapiku raamatukogu traditsioone au sees ja külaelu aktiivsena.

Auhinnaga aasta tegu linnaraamatukogus tunnustati **Tallinna Keskraamatukogu lugemisprogrammi „Lugemissõbrad“ läbiviijaid Jaanika Tappot ja Merle Tanilsood** muu kodukeelega laste eesti keele oskuse ja lugemishuvi arendamise eest.

Auhinna aasta tegu teadus- ja erialaraamatukogus sai **rahvusvahelise Erasmus+ projekti LibOCS Eesti töörihm** eduka kodanikuteaduse alase mõtteviisi levitamise ja teema tutvustamise eest Eesti ülikoolides ja raamatukogudes.

Jätkusuutlikkuse preemiaga tunnustati RaRa Hoiuraamatukogu kampaania „Anna raamatule uus elu“ eduka korraldamise eest, mis aitab kaasa keskkonnateadlikkuse tõusule ja toetab jätkusuutlikku arengut.

Ajakirjandusauhinna sai **Jõgeva maakonna ajalehe Vooremaa ajakirjanik Tiina Säälük**, kes on sõna jõu abil tutvustanud raamatukogude teemasid ja tegevust laiemalt.

Raamatukogude Sõber 2024 on Kanadas elav **Nestor J. Nalywayko**, kes tegi oma vanaisa, Eesti Vabadussõjas osalenud ja metsavennana tegutsenud Osvald Varese mälestuse säilitamiseks Lääne-Virumaa Keskraamatukogule rahalise annetuse.

Friedrich Puksoo auhind anti erandkorras välja 30. jaanuaril Tartu Ülikooli raamatukogus toimunud pidulikult raamatuaasta avaüritusel. **Auhinna pälvis Malle Ermel teose „Tartu Ülikooli raamatukogu 220“ eest, tunnustati ERÜ juubelikogumikku „Eesti Raamatuhoijate Ühing 100“.** Auhinda annab ERÜ välja koostöös TÜR-iga ja seekord andis selle üle TÜ rektor Toomas Asser. Auhinnakomisjoni kuulusid Tiiu Reimo, raamatuteadlane, komisjoni esimees; Merike Kiipus, Eesti Kirjandusmuuseumi arhiiviraamatukogu; Kaspar Kolk, Tallinna Ülikooli Akadeemiline raamatukogu/Tartu Ülikooli raamatukogu ja Kristhel Haak, Tartu Ülikooli raamatukogu.

ERÜ esitas kandidaadid ka riiklikele kultuuripremiatele.

Raamatukoguhoidja kutse andmine

Raamatukoguhoidja kutset oli võimalik taotleda 1.-30. septembrini. 26. augustil toimus infotund kutse taotlejatele.

Esitatud taotlusdokumendid registreeritakse enne kompetentsuse hindamist büroos. Kui esitatud dokumendid ei vasta nõuetele, informeeritakse kutse taotlejat vajakajäämistest ja antakse uus tähtaeg dokumentide täiendamiseks.

Kokku kogunes taotlejaid 18. Hindamiskomisjon koosseisus Lea Lehtmets, Carolina Schultz ja Ilmar Vaaro tutvus esmalt e-arengumappidega ning viis 8. oktoobril ja 6. novembril läbi vestlused taotlejatega. Nagu eelnevatelgi aastatel ei saanud kõik taotlejad soovitud taset, kahele taotlejale

otsustati anda taotletust madalam tase. Probleemseks osutus mõningatel puhkudel vahetegemine 6 ja 7 taseme taotlustel.

Kutsekomisjon andis raamatukoguhoidja kutse tase 6 14-le ja tase 7 4-le raamatukoguhoidjale. Kutsekomisjoni kuuluvad alates 07.11.2025: Katre Riisalu (Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing, kutsekomisjoni esimees), Aime Miil (Viimsi Kool), Ilmar Vaaro (Tartu Ülikool), Kai Kalvik (Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu), Kaie Holm (Tallinna Keskraamatukogus), Krista Visas (Pärnu Keskraamatukogu) ja Kristel Veimann (Eesti Rahvusraamatukogu). Komisjonist lahkus omal soovil Aira Lepik.

ERÜ-d esindas Kultuuri Kutsenõukogus Reet Olevsoo, kellel täitus kaks nimetamisega ning volituste aeg lõppes 31.12.2025. Uueks kutsenõukogu liikmeks alates 1.01.2026 esitas ERÜ juhatus Katre Riisalu.

Aastatel 2005–2025 on raamatukoguhoidjatele välja antud 1137 kutsetunnistust.

Kevadel tegelesid koolituse toimekond ja kutsekomisjon tagasiside andmisega Eesti Rahvusraamatukogus kutsestandardi alusel koostatud Raamatukoguhoidja kutse kompetentsusnõuetega seotud koolitusprogrammile. Septembris valmisid RaRa-I uued dokumendid (Raamatukoguhoidja kutseõppe õppekava, Raamatukoguhoidja kutseõppe õppekava moodulite rakenduskava, Selgituskiri raamatukoguhoidja kutseõppe õppekavale ja moodulite rakenduskavale). Ka nendele anti tagasisidet ning 11. novembril kiitis ERÜ juhatus dokumendid heaks.

Üleriigilised üritused

Üleriigiline kõnekoosolek „Piirideta piirkondades“ toimus 28. märtsil 2025 Tallinna Tehnikaülikoolis. Kõnekoosolekul osalenud raamatukoguhoidjad on kursis valdkonna arengutega. Tulenevalt raamatukogude reformist tutvustas Veiko Sepp Tartu Ülikoolist Eesti regionaalse majanduse stsenaariume aastaks 2035. Markus Moora tutvustas Tartu Ülikoolis kaitstud bakalaureusetööd ja Kristel Veimann rahvusraamatukogu plaane piirkondlike esindajate nimetamise ettevalmistustöid. ERÜ 2024. aasta tunnustuste laureaadid tutvustasid oma saavutusi ja tegevusi, mille eest tunnustus pälviti. Osalejaid oli 101.

XXI Üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev toimus 17. septembril Viljandis. Päeva korraldasid ERÜ lasteteeninduse toimekond ja Viljandi Linnaraamatukogu Pidulikkust lisas ERÜ lasteteeninduse toimekonna 25. aastapäeva tähistamine. Lasteraamatukoguhoidjate päev aitab kaasa professionaalsete lasteraamatukoguhoidjate võrgustiku tekkimisele ja püsimisele. Osalejatele pakub inspiratsiooni aasta lasteraamatukoguhoidjate nominentide ja nende tegevuste tutvustus. Tagasiside oli positiivne, soovitusindeks oli 9,6. Osalesid 66 lastega tegelevat raamatukoguhoidjat maakonna-, linna- ja maaraamatukogudest.

Mõttetalgud-treeningpäev "Kuidas hinnata ja näidata raamatukogu mõju?" toimusid uue mõtte töörühma eestvedamisel 22. mail Viljandi Linnaraamatukogus. Mõttetalgutel osales 23 raamatukoguhoidjat üle Eesti, et viia end kurssi IFLA programmiga „Raamatukoguteenuste mõju mõõtmine, hindamine ja demonstreerimine“ ning õppida rakendama selle praktilisemaid väljundeid oma töö planeerimisel. Mõttetalgutel käis koolitamas Olga Kronberga, Valmiera Raamatukogu asedirektor ja IFLA liige, kes on üks kahest Euroopa regioonis tegutsevast eelnimetatud IFLA programmi treenerikoolituse läbinud koolitajast.

Täpsemalt saab mõttetalgutest ja rohelse majanduse põhimõtetest lugeda UMT blogist - <https://bibliumt.wordpress.com/2025/06/>

9. augustil, Arvamusfestivalil, arutleti teemal raamatukogu ja julgeolek. ERÜ ja Põhjamaade Ministrite Nõukogu esinduse Eestis koostöös ettevalmistatud paneelis „*The Trust Infrastructure: Are Libraries Our Most Overlooked Defense System?*“ tõdeti, et raamatukogusid sisejulgeoleku süsteemi osana tuleb rohkem esile tõsta, selle rolli täitmiseks vajalikud vahendid ja koolitused raamatukogutöötajale tagada. Lisaks paneelile toimusid samal teemal ka ERÜ koolituse läbinud dialoogihoidjate vedamisel dialoogiringid festivali publikuga (enam kui 30 osalejat). Raamatukogude ja julgeoleku teema sai

kajastust hiljem veel ka üleriigilises meedias, seda käsitleti ajakirjas Raamatukogu ja teema üle vestlesid H. Nagel ja T. Tõiste ka RaRa Raadio podcastis.

20.–30. oktoobrini toimusid ERÜ eestvedamisel juba 36. korda üle-eestilised **raamatukogupäevad „Kohtume raamatukogus!“**, mille eesmärgiks on populariseerida raamatukogusid ning tõsta nende nähtavust ühiskonnas. Raamatukogupäevad olid tihedalt seotud raamatuaasta ideega. Raamatukogudel on põhjust seda suursündmust väärikalt tähistada, kuid raamatukogupäevade rõhuasetus on alati olnud inimeste kokku toomisel ja suhtlusel raamatukogus. Raamatukogudes toimus sadu ettevõtmisi, aga ka mitmeid üritusi raamatukoguhoidjatele, eesmärgiks ühendada valdkonna töötajaid, pakkudes neile kokkusaamise ja kogemuste vahetamise võimalusi. Raamatukogupäevade plakati kujundas ja trükkis kirjastus „Koolibri“.

Raamatukogupäevad avati 20. oktoobril Tartus koostöös Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukoguga. Avapäev oli avaakordiks Eesti raamatuteaduse XXX konverentsile ehk Oskar Kallase päevale. Seekordne konverents oli pühendatud lugemise ajaloole ning ühendavateks teemadeks oli „Aeg – raamat – lugeja“. Päev algas lugemisega seotud ettekannetega Marju Lauristiniilt ja Tiit Hennostelt. Teoks sai **aruteluring "Kes vastutab raamatute tuleviku eest?"**, mida juhtis Siuru kultuurikeskuse juht Avo Kokk. Arutelu osalesid Kaie Holm, Martin Öövel, Krista Kaer ja Janika Kronberg. Raamatuaasta eel lahvatas meedias arutelu rahvaraamatukogude rolli üle, sõna võtsid ja arvamust avaldasid kirjanikud, kirjastajad ja raamatukoguhoidjad. ERÜ soovis ühiseks aruteluks erinevad osapooled kokku tuua, et koos lahendusi otsida. Aruteluringis püüti avada raamatukogu, kirjastaja ja kirjaniku rolli kirjavara tutvustamisel ja kättesaadavaks tegemisel.

Avapäevast sai osa 111 raamatukoguhoidjat ja teisi huvilisi üle Eesti. KirmusTV otseülekannet vaadati 98-lt unikaalselt IP-aadressilt. Avaüritust on võimalik veebis järele vaadata - <https://www.kirmus.ee/et/tegevus-kirmustv/kirmustv-jarelvaatamine>

Teoks sai ka kirjanduse tundmise võistlus, viimasel hetkel liitus 8-le võistkonnale raamatukogudest ka ajakirja Akadeemia esindus. 15 küsimust ja paar kiiret lisaküsimust ning oligi selge, et võitis Akadeemia, järgnesid Raplamaa naiskond ja Tartu Linnaraamatukogu võistkond. Konkurentsi pakkusid Jõgeva valla, Tallinna Raamatukogude, Tartu- ja Pärnumaa, ERÜ juhatuse ja Viljandimaa võistkonnad. Meeleoluka mälumängu oli koostanud Pärnu Keskraamatukogu.

Oktoobris toimus traditsiooniline **võistlus „Infootsing internetist“**, mida seekord korraldas eelmise aasta parim Merlin Moussallem Rakvere Raamatukogust ja kuhu olid osalema oodatud lisaks raamatukogutöötajatele ka raamatukogunduse ja infoteaduse üliõpilased. 6. oktoobril toimunud infootsingu eelvoorule registreerus 25 inimest, kellest 19 saatsid ka oma vastused. 27. oktoobril Zoomis toimunud finaalis tuli osalejatel 2,5 tunni jooksul otsida vastuseid 10-le küsimusele. Esimesele kohale tuli Daire Lüüs Tallinna Südalinna raamatukogust, talle järgnesid Krista Auksmann Pärnu Keskraamatukogust ja Tiina Sulg Tartu Linnaraamatukogust.

XVIII teadus- ja erialaraamatukogude päev toimus Tallinna Majanduskoolis 22. oktoobril. Lisaks päevakajalistele ettekannetele, kus raamatukogude töötajad jagasid oma kogemusi ja tutvustasid uusi arenguid tutvustati ja õnnitleti ERÜ tunnustuse aasta tegu teadus- ja erialaraamatukogus nominente. Osales 51 raamatukoguhoidjat.

XXV maaraamatukoguhoidja päevale kogunesid 30. oktoobril Elva Kultuurikeskuses maaraamatukoguhoidjad üle Eesti. Üritus korraldati koostöös Kõrveküla ja Elva raamatukoguga. Päeva kirjanduslikku osa rikastasid kirjanik Joel Jans ning luulekavaga luuletaja Kristina Ruder ja muusik Andres Vago. Ürituse raames avati Eesti Raamatu Aasta tähistamiseks luuleraamatute näitus „57 708 päeva märgilist eesti luulet“. Tutvustati tunnustuse aasta maaraamatukoguhoidja nominente. Päeva juhtis Toivo Ärtis Kambja raamatukogust, kohal oli 81 maaraamatukoguhoidjat üle Eesti.

Koostöös Eesti Linnade ja Valdade Liiduga toimus 17. septembril Toila Spa konverentsisaalis **kogemuspäev „Raamatukogu - kulu või investeering?“**. Juba viiendat korda toimunud kogemuspäeva eesmärgiks oli endiselt tuua raamatukogud ja omavalitsused ühisesse aruteluruumi, kus vaadata otsa nii käimasolevale raamatukogureformile kui ka rahvaraamatukogu seaduse muutmisele. Ettekannetele järgnenud vestlusringis arutleti, kas raamatukogu igas külas on tänapäeval unistus, võimalus või hoopis vajadus. Arutelu juhtis Saaremaa abivallavanem Koit Voojärvi ning kaasa mõtlesid

endine regionaalminister Piret Hartman, Jõhvi abivallavanem Ingrid Spitz, Toila Vallaraamatukogu direktor Lea Rand, ELVLi nõunik Kädi Koppe ja Kultuuriministeeriumi kultuuriväärtuste asekanstler Merilin Piipuu. Kogemuspäevast sai osa kohapeal 51 ja veebis 86 inimest, [videosalvestust on YouTubes](#) vaadatud 651 korral. Tagasisidena antud soovitusindeks oli 8,8 (10st).

Eesti Raamatu Aastal oli huvilistel juba kolmandat korda võimalus osaleda ERÜ poolt korraldatavas **külasmusmängus „Avasta Eesti raamatukogusid“**.

Oma panuse mängu andsid kõik Eesti raamatukogud, kus mõeldi välja põnevaid küsimusi, millele külasmusmängus osalejad pidid vastused leidma. Mõistatamismängu raames külastati raamatukogusid kokku pea 1420 korral ning täidetud templipasse tagastati ligi 300. Kõige agaram templite koguja tagastas 22 templipassi, mis tähendab, et ta külastas 110 raamatukogu. Juunis Kihnu raamatukogu küllastades sai templipassile templi ja vastas raamatukoguhoidja koostatud küsimustele ka president Alar Karis. 20. oktoobril loositi templipassi esitanute vahel välja 15 auhinda, mille panid välja erinevad Eesti raamatukogud ja ERÜ. Kuna mõistatamismäng on mõnusa hooga käima läinud, siis on plaan sellega jätkata järgmiselgi aastal.

Üleriigilised koolituspäevad raamatukogutöötajatele aktuaalsetel teemadel

Spetsiaalselt raamatukoguhoidjate vajadustele disainitud koolitused toetavad raamatukoguhoidjate erialast pädevust, arendavad kutseoskusi ja aitavad edendada innovatsiooni ning jagavad parimaid praktikaid. Koolituspäevad on üles ehitatud viisil, kus teoreetilised ülevaated vahelduvad praktiliste harjutuste ja simulatsioonidega.

[Täiskasvanute koolitamise koolitus - praktiline töötuba](#) 14. veebruaril TLÜAR-is. Koolitaja Maria Ratassepp (Veralinda OÜ). Osalejad said teadmised täiskasvanud õppija eripärast ja koolituse tunnustest ning koolitusampsu kavandamisest. Osalejaid 30 ja tagasisidena antud soovitusindeks oli 9,64.

[Tehisintellekti tööriistad ja nende kasutamine igapäevatoos](#) 18. märtsil Tallinna Südalinna raamatukogus. Koolitaja: Kristiina Tuisk (Productory Services). 27. osalejat ja tagasisidena antud soovitusindeks oli 9,58. Praktilise sisuga koolitus andis raamatukoguhoidjatele esmased AI oskused ja teadmised selle kasutamise võimalustest oma töös.

[RAA+MUU koolitus: raamatukogu ja muuseum kui kogukonna ühendaja](#) 29. aprillil Pärnu Keskraamatukogus. Koostöökoolitusel Muuseumiühinguga vaadeldi raamatukogu ja muuseumi kui kogukonna ühendajat, päev lõppes rühmatöoga. Osales 29 raamatukoguhoidjat ja tagasisidena antud soovitusindeks oli 9,0.

[Lõimimistegevused muukeelsetele lastele ja noortele raamatukogus](#) 14. mail Tallinna Südalinna raamatukogus. Koolitajad olid tunnustatud keelekümbuse metoodika ekspert, TLÜ lektor Maire Kebbinau, Tallinna Raamatukogude lastetöö peaspetsialist Merle Tanilsoo ja haridusinnovaator Kati Orav. Saadi ülevaade, mis on LAK õpe, kuidas keelekümbusmetoodikat kasutada, praktilisi kogemusi, kuidas muukeelsetele lastele ja noortele raamatukogutunde teha ja millised meetodid ja nipid on enim kasuks tulnud. Osales 20 raamatukoguhoidjat ja tagasisidena antud soovitusindeks oli 9,0.

[Koolitus Projektkirjutamise ABC](#) 5. detsembril Tallinna Südalinna raamatukogus. Koolitas pikaajalise kogemusega konsultant ja koolitaja Annemai Mägi. Koolitus oli suunatud raamatukogutöötajatele, kellel on vähene projektkirjutamise kogemus. Osaleja sai esmased teadmised ja tööriistad, kuidas ideest kujundada tugev ja realistlik projektitaotlus ning milliseid vigu tasub vältida. Osalejaid 30 ja tagasisidena antud soovitusindeks oli 9,68.

Jätkukoolitus [Turunduse ja tehisintellekti ABC](#) 10. detsembril Tallinna Südalinna raamatukogus. Turundusspetsialist Karin Maandi spetsiaalselt raamatukogudele kohandatud turunduse jätkukoolitus, mis keskendus tehisintellekti kasutamisele igapäevtoos. Osaleja sai süvendatud teadmised kommunikatsiooni- ja turundusteorias, kanalitest ja inspiratsiooni ise reklaamitöö tegemiseks. Osales 34 raamatukoguhoidjat ja tagasisidena antud soovitusindeks oli 9,41.

18. veebruaril jõudis ERÜ YouTube'i kanalile [videoloeng „Muutuste tuuled Eesti 21. sajandi proosakirjanduses“](#), kus kirjandusteadlane Janek Kraavi ja kirjanik Jan Kaus tutvustavad neid 21. sajandi eesti kirjanikke ja nende teoseid, millised peaksid igas raamatukogus kättesaadavad olema. Aastaga on videoloeng kogunud 879 vaatajat.

Rahvusvaheline koostöö

Rahvusvahelist tegevust kavandades tuginetakse ka Eesti kultuuri arengukavale 2021–2030, mille alusel riik peab oluliseks organisatsioonide osalemist rahvusvahelistes võrgustikes ja projektides.

Koostöö Balti riikide raamatukoguühingutega

Balti raamatukoguhoidjate 12. kongress CoBaL „Libraries – Key to a Literate Society“ toimus Kaunases 2.–3. detsembril 2025. See iga viie aasta tagant erinevas Balti riigis korraldatav üritus tõi kokku üle 200 osaleja 7 riigist: Leedust, Lätist, Eestist, Norrast, Soomest, Rootsist ja Ukrainast. Eeltöö kongressiks algas juba 2024. aasta lõpul. Eesti delegatsiooni suurus oli 17 inimest, kellele ERÜ korraldas ühise bussitranspordi 30.11 Tallinnast Kaunasesse ja tagasi 4.12 hommikul. Majutuse eest hoolitses Leedu raamatukoguhoidjate ühing.

Kongressi avasid pidulikult Eesti, Leedu ja Läti raamatukoguhoidjate ühingute esimehed. Ürituse peamine eesmärk on ühendada Baltimaade raamatukoguhoidjate kogukonda ja arutada kõige pakilisemaid küsimusi. Seekord oli põhirõhk kriitilise mõtlemise arendamisel ning demokraatlike väärtuste säilitamisel ja tugevdamisel. Räägiti raamatukoguhoidjate pädevustest, mis on iga riigi jaoks äärmiselt olulised. Kongressi kavaga saab tutvuda [CoBaL2025 veebilehel](#).

Kahe päeva jooksul esitati paralleelsetes sessioonides 47 ettekannet, toimusid arutelud ja loomingulised töötoad. Osalejatel oli võimalus külastada Vilniuse linna keskraamatukogu raamatukogubussi, Kaunase Linnaraamatukogu ning Kaunase Maakonnaraamatukogu.

Eestlastest pidasid ettekande Helle Maaslieb, Krista Visas, Kristi Veeber, Katre Riisalu, Ülle Talihärm ja Kairi Tilga, veebiettekande tegi Katrin Tõnisson. Kristina Pai osales vestlusingis, kus arutleti raamatukoguhoidja muutunud töö ja rolli üle. Maris Nool juhendas AI-alast töötuba. Eesti oli esindatud kolme posteriga – ERÜ-d tutvustava posteriga koostasid Tuuliki Tõiste ja Maris Nool. Katre Riisalu ja Krista Visase poster tutvustas 21. sajandi raamatukogu visioonidokumenti ja raamatukoguteenuste enesehindamise mudelit. Helle Maaslieb tutvustas posteril Eesti Raamatu Aastat.

Kongressi üks tulemusi oli eelnevalt koostöös valminud dokumendi „Raamatukogud kui kirjaoskuse eestkõnelejad: Balti riikide manifest“ heakskiitmine. Manifest loob kolme Balti raamatukoguühingu ühise visiooni ja rõhutab raamatukogude olulist rolli võitluses desinformatsiooni ja digitaalse lõhe vastu kasvavate geopoliitiliste pingete taustal. Dokument on raamatukoguhoidjate vastus kiiresti muutuva maailma väljakutsetele ja mitmekesise kirjaoskuse arendamise uutele vajadustele.

Manifesti [täistekst](#) on tõlgitud, eestikeelne versioon „Raamatukogud kui kirjaoskuse eestkõnelejad: Balti riikide manifest“ on saadaval [ERÜ veebis](#).

Järgmine kongress toimub viie aasta pärast Lätis.

Läti raamatukoguhoidjate ja muuseumide ühingute eestvedamisel toimusid projekti „*Fostering Peaceful and Resilient Communities through Museums and Libraries*“ raames veebinarid mäluasutuste ja rahutegevuste teemadel ning konverents AYM! AYL! III. Konverentsil tutvustas Eesti raamatukogude rahutegevusi K. Lepik-Verliin. Veebinarid on Läti muuseumiühingu YouTube'ist järelvaadatavad.

EBLIDA

ERÜ teeb aktiivset koostööd Rahvusvahelise Raamatukoguühingute ja -institutsioonide Liidu (IFLA) ja Euroopa Raamatukogu-, Info- ja Dokumentatsiooniühenduste Büroo (EBLIDA) raames.

EBLIDA on raamatukogude hääleoraks Euroopa Parlamendi juures.

EBLIDA 33. aastakonverents toimus 7.-9. aprillini Riias Läti Rahvusraamatukogus, mille teemaks oli „Võimsus ja vastupidavus: raamatud ja lugemine tehisintellekti ajastul“. osalesid juhatuse esimees Tuuliki Tõiste, Kristi Veeber, Helle Maaslieb. Reisi toetas kultuuriministeerium.

T. Tõiste osales EBLIDA kutsel 12.-13. novembril Haagis rahvusvahelises vastastikuse õppimise tsükliis teemal „Mitmekesisus ja kaasatus raamatukogudes“. Reisi- ja majutuskulud kattis EBLIDA.

EBLIDA käivitas projekti ELAN, mille eesmärk on võimestada raamatukoguühingute vahendusel Euroopa raamatukogusid. Projekti ettevalmistamisel koguti ühingute kogemusi, et koostada võimalikult praktiline kava koolitussarjaks. Eesti ühingu kogemusi jagas kirjalikult ja intervjuus T. Tõiste.

IFLA

ERÜ kuulub IFLA-s rahvaraamatukogude ([Public libraries](#)), juhtimise ja turunduse ([Management and Marketing](#)) ja raamatukoguühingute juhtimise ([Management of Library Associations Section](#)) sektsiooni.

Eestit esindavad IFLA-s:

- **Kristi Veeber** on Rahvaraamatukogude sektsiooni alalise komitee liige alates 2025

Sektsioon pakub aktiivset rahvusvahelist foorumit rahvaraamatukogude, sealhulgas mobiilsete raamatukogude arendamiseks ja edendamiseks. Teeb tihedat koostööd IFLA-ga, et jagada rahvaraamatukogude lugusid ja uuendusi veebiseminaridel, ajaveebipostitustes ja sotsiaalmeedia kanalite kaudu, et edendada oma erialast arengut ja edendada oma teadmisi ja oskusi.

- **Krista Visas** on IFLA juhtimise ja turunduse sektsiooni juht alates 2025

Sektsioon moodustati nime all Juhtimise Ümarlaud. Kasvav huvi turunduse vastu ajendas IFLA kutseliitu 1997. aastal asutama uue Juhtimise ja Turunduse Sektsiooni. Igal aastal annab sektsioon välja IFLA PressReaderi rahvusvahelise raamatukoguturunduse auhinna. Sektsioon korraldab ka aasta keskaiga ja satelliitkoosolekuid üle maailma ning korraldab Maailma Raamatukogu- ja Infokongressi sessioone, sageli koostöös teiste sektsioonidega.

- **Katre Riisalu** on [Euroopa piirkondliku divisjoni](#) komitee liige alates 2025

Regionaalsed osakonnad panustavad IFLA üldise strateegia väljatöötamise ja teevad koostööd teiste asjaomaste komiteede ja rühmadega, et suurendada raamatukogude eestkostet piirkonnas. Nad toetavad piirkonna tegevuskavade väljatöötamist, viivad ellu projekte piirkonna jaoks kindlaksmääratud prioriteetsetes valdkondades (eelkõige eestkoste valdkonnas), arutavad IFLA strateegia rakendamise edusamme piirkonnas, toetavad algatusi IFLA ja IFLA liikmelisuse edendamiseks piirkonnas ning teevad koostööd piirkondlike kontoritega.

2025. aastal toimus **IFLA 89. Maailma Raamatukogu- ja Infoteaduste Kongress WLIC** 18.-22. augustini Astanas Kasahstanis. ERÜ-st osalesid Katre Riisalu, Tuuliki Tõiste ja Krista Visas. Posterettekande „[Library in the 21st Century: Estonian Librarians' Vision of the Future and Library Service Evaluation Model](#)“ koostasid ja tutvustasid kongressil K. Riisalu ja K. Visas. Kongressil osalemist toetas kultuuriministerium ja KÜSK.

T. Tõiste vastas IFLA liikmete küsitlustele: „IFLA survey on library association (and wider field) engagement around copyright advocacy issues“ ja „Membership Sentiment Survey“.

2024. aastal valmis IFLA strateegiadokument [IFLA Strategy 2024–2029](#), koostati ja kinnitati uus Trendiraport. Uue mõtte töörühma initsiatiivil on trendiraport tõlgitud ka eesti keelde. Töö raportiga jätkub 2026. aastal.

Ka IFLA Interneti Manifest on nüüd eesti keeles. Manifesti dokumendi eestikeelne versioon on leitav IFLA repositooriumist <https://repository.ifla.org/handle/20.500.14598/4033>. Manifesti tõlkisid eesti keelde ERÜ noorteklubi liikmed Jaana Tõnisson ja Ceili Vilimas.

ERÜ osales [rahvusvahelises projektis](#), mida viis ellu noorteklubi ja mille raames loodi tehisaru-teemaline interaktiivne näitus „AI poolt võimendatud“. Projekt kestis 30.11.2023-31.05.2025, tegevused toimusid kuni 1. märtsini 2025, ettevõtmist rahastas Euroopa Meedia ja Informatsiooni Fond ([European Media & Information Fund](#), EMIF). Projekti viis Eestis ellu noorteklubi töögrupp: Jaana Tõnisson (projektijuht), Ceili Vilimas, Hanna Laanes, Hanna Maria Laur, Kaarin Birk, Kelli Pullisaar, Maris Nool. Jaana Tõnisson tutvustas projekti „AI poolt võimendatud“ mäluasutuste talveseminaril

veebuaris Käärikul ja ERÜ teadus- ja erialaraamatukogu päeval oktoobris. 17. aprillil toimus Tallinnas töötuba „AI poolt võimendatud“, mille aluseks oli samanimeline näitus.

„AI poolt võimendatud“ – tehisarvute mõjude rändnäitus Eesti raamatukogudes" pälvis Eesti Rahvusraamatukogu eripreemia, mis anti üle meediahariduse aastakonverentsil „Ekraanid ja hinged – elu digimaailmas“.

Kolleegid Berliini keskraamatukogust külastasid 8. ja 9. oktoobril Tallinna Raamatukogu, TLÜ ARI digikeskust ja kohtusid Tehnikaülikooli raamatukogus ERÜ juhatusel. ERÜ koostas külastuste programmi ja korraldas arutlusringi, kus tutvustasid raamatukoguhoidja kutset ja kutse andmise süsteemi ning raamatukoguhoidjatele vajalikke teadmisi ja oskusi kvaliteetsete teenuste pakkumiseks, praktilisi näiteid toodi Pärnu, Tartu, Tallinna, Viimsi ja TalTechi raamatukogudest. Kolleegid Berliinist tutvustasid oma raamatukogu personalipoliitikat, värbamisprotsesse ja raamatukogutöötajate ülesandeid suurlinna rahvaraamatukogus.

Kirjastamine: Erialased väljaanded

2025. aastal ilmunud [ERÜ aastaraamat](#) kannab järjenumbrit 36. Kogumikus kirjutas Katre Riisalu Rahvaraamatukogude Nõukogu tegevusest aastatel 2020–2024, mil nõukogus arutati rahvaraamatukogu seaduse muutmist. 2024. aastal jõudis lõpule kaheksa aastat kestnud projektikonkurss „Raamatukogud-muuseumid-noored“. Maris Noole artikkel annab projektidest ülevaate. Mai Põltsama kirjutab Tartu Linnaraamatukogu osalemisest Erasmus+ koostööprojekti „Equal Digital ehk Võrdsus digitaliseerimises – õpetaja õpetamise kvalifikatsioon“. 2024. aastal pälvis bibliograafiauhinna rahvusraamatukogu meeskonna poolt koostatud Leelo Tungla bibliograafia. Sel puhul ilmus aastaraamatus intervjuu teeneka bibliograafi Krõõt Liivakuga. Rubriigis ERÜ tunnustab tutvustatakse parimaid raamatukoguhoidjaid, raamatukogude sõpra ja aasta ajakirjanikku. Esitatakse ERÜ ning teiste erialaühenduste ülevaated tegevusest.

Koostöös Eesti Rahvusraamatukoguga anti välja erialaajakirja „Raamatukogu“. Ilmus neli numbrit, alates 3/2025 on lisaks veebiväljaandele värviline ka pabertrükk.

2025. a otsustati luua honorarisüsteem motiveerimaks kvaliteetsete artiklite esmaavaldamist ajakirjas Raamatukogu. Honorari makstakse autoritele, kes avaldavad ajakirjas Raamatukogu kas uurimuste tulemusi erialaselt olulistel teemadel, analüütilisi artikleid eriala või valdkonna peegelduseks või muud süvitsi käsitlevat sisu eriala edendamiseks. Eesmärgiks on aidata kaasa poliitikakujundamisele ning raamatukoguvaldkonna kohta laiemale levikule väljaspool raamatukogundust. Ajakirja Raamatukogu honoraride maksmise korra kiitis ERÜ juhatus heaks 11. novembril. Honorare makstakse ajakirja toimetaja ettepanekul ERÜ poliitikakujundamise toetusest.

Koostööpartnerid ja toetajad

- Creativity Lab OÜ;
- Eesti Koostöö Kogu;
- Eesti Kultuurkapital;
- Eesti Linnade ja Valdade Liit;
- Eesti Muuseumiühing;
- Eesti Vabariigiliit;
- Eesti Rahvusraamatukogu;
- ETKA Andras;
- Haridus- ja Teadusministeerium;
- Harju Maakonnaraamatukogu;
- Jõgeva Raamatukogu
- Kose Raamatukogu;
- Kõrveküla Raamatukogu;
- Kirjastus Koolibri;
- Kultuuriministeerium;
- Kutsekoda;
- Lääne Maakonna Keskraamatukogu;
- Põltsamaa Raamatukogu;
- Põlva Keskraamatukogu;
- Pärnu Keskraamatukogu;

- Saare Maakonna Keskraamatukogu;
- Tallinna Keskraamatukogu;
- Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu;
- TLÜ Akadeemiline Raamatukogu;
- Tartu Linnaraamatukogu;
- Tartu Ülikooli Raamatukogu;
- Õpetajate Ühenduste Koostöökoda;
- Valga Keskraamatukogu;
- Viljandi Linnaraamatukogu

Üksuste tegevus

2025. aastal tegutses aktiivselt ERÜ juhatus, 3 sektsiooni, 5 toimkonda, üks töörühm, Noorteklubi ja Eks-klubi ning kutsekomisjon. Piirkondlikult tegutsesid Tartumaa Kogu ja Võrumaa Ühendus. Mitu üksust said uue juhi: erialaraamatukogude sektsioon, kooliraamatukogude sektsioon, uue mõtte töörühm, noorteklubi ja Eks klubi.

- **Erialaraamatukogude sektsioon**, juht Ceili Vilimas, Eesti Lennuakadeemia raamatukogu. Alates 19.11.2025 on sektsiooni juht Kerli Puna, Balti Kaitsekolledži Raamatukogu. Ülevaade tegevusest sektsiooni kodulehel: <https://eryerialaraamatukogud.weebly.com/>

Sektsiooni juhatusse kuulusid aastatel 2023–2025 Ceili Vilimas, (sektsiooni juht, Eesti Lennuakadeemia), Ivika Rande (TÜ Kliinikumi Medinfokeskus), Helle Maaslieb (Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivaraamatukogu) ja Kerli Puna (Balti Kaitsekolledž).

Novembrist kandideerisid eelmisest juhatuses edasi juhatuses töös osalema Ceili Vilimas ja Kerli Puna ning uue liikmena **Anneli Erik** (Eesti Ajaloomuuseumi raamatukogu).

Sektsioon korraldas **õppereisi Saksamaale 8.–12. oktoobrini**. Nelja päeva jooksul külastati Berliini silmapaistvaid teadus- ja erialaraamatukogusid. Külastused andsid ülevaate rahvusvahelistest praktikatest, raamatukogude töökorraldusest, digiteenustest ja kasutajakogemuse kujundamisest. Plaanis on veebi teel kohtuda ka Saksamaa raamatukogudeühenduse erialaraamatukogude osakonna juhtidega, kes aitasid omalt poolt õppereisi planeerida, et jagada osalejate saadud muljeid ja tähelepanekuid ning seeläbi veelgi tugevdada rahvusvahelist koostööd. Osalejad oli 14.

Kevadine teabepäev toimus Eesti Kunstiakadeemias 4. aprillil ja andis osalejatele huvitava sissevaate EKA raamatukogu teenuste arendusse ja disainmõtlemise rakendamisse raamatukogutöös. Teabepäev toetas raamatukoguhoidjate professionaalset arengut tutvustades uuenduslikke teenusearenduse meetodeid ning julgustades raamatukoguhoidjaid rakendama kasutajakeskset mõtteviisi oma tööprotsesside täiustamisel. Loeng graafilise disaini trükiste teemal rõhutas raamatukogude rolli visuaalse kultuuri säilitajana ja loominguilise töö toetajana. Osalejad oli 15.

Sügis-talvine teabepäev oli **Eesti Ajaloomuuseumis 19. novembril**. Aasta lõpetas kohtumine Eesti Ajaloomuuseumi raamatukogus koos ringkäiguga raamatukogus ja muuseumis. 2025. aastaga lõppes senise juhatus ametiaeg ja oli aeg tagasi vaadata sektsiooni 3-aastasele tegevusele. Ümarlauas arutati sektsiooni tuleviku ja tegevussuundade üle, jagati omavahel tööalaseid rõõme ja väljakutseid ning vaadati üle sektsiooni põhikiri, et tagada selged suunad edasiseks arenguks ning kindlustada sektsiooni toimimise järjepidevus ja kaasav juhtimine. **Osalejad oli 18.**

- **Kooliraamatukogude sektsioon**, Eelika Rand, Väandra Gümnaasium (juhatuses esimees kuni 02.01.25), juhataja kt tähtajaliselt 25.08–31.12.2025 Varje Mägi, Keila kool

Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/üksused/kooliraamatukogude-sektsioon>

Juhatuses koosseis kuni 31. detsembrini: Marje Tamre (Tallinna Humanitaargümnaasium), Stiina Koit (Narva Kesklinna Riigikool), Eda Tiismaa (Pärnu Kutsehariduskeskus).

Perioodil 03.01-24.07.25 sektsioonil juhatuses esimees puudus, sest Eelika Rand taandas ennast sektsiooni juhatuses 25.07.2025. a.

ERÜ juhatus, lasteteeninduse toimkonna esindajad ja kooliraamatukogud arutasid kevadel kriisi sektsiooni juhtimises. Üks variantidest, et moodustada lasteteeninduse toimkonna ja kooliraamatukogude sektsiooni baasil uus struktuuriüksus kooliraamatukoguhoidjate hulgas läbiviidud küsitluse põhjal heakskiitu ei leidnud. Ka uute juhatusete liikmete värbamine ei ole senini andnud kahjuks tulemusi.

Varje Mägi oli sektsiooni juhataja kt tähtajaliselt kuni 31.12.2025. Sektsiooni juhatajana ega kohusetäitjana ta jätkata ei soovinud ja taandas ennast sektsiooni juhatusest. Lisaks lahkusid ka Marje Tamre ja Eda Tiismaa. Sektsioon juhatuse ainuliikmeks jäi 2026. a alguses Stiina Koit, kes jätkab postilisti, FB ja kodulehe haldurina.

Planeeritud kirjandusnimestike projekti jätkamine ÕÜKK-s jäi 2025. a toimumata, sest tegevustoetust sel aastal kahjuks ÕÜKK-st ei saadud. Ühe ühistegevusena saab siiski ära märkida arekeelse kirjanduse teema tutvustamist eesti keel teise keelena ühendusele.

Suveseminar koostöös lasteteeninduse toimkonnaga toimus Raplamaal. 61% osalejatest olid kooliraamatukoguhoidjad. Tagasiside nii esinejate kui korraldajate kohta oli väga positiivne.

Kooliraamatukoguhoidjate grupi sisemine üleskutse öökapiiraamatu jagamises jäi kooliraamatukoguhoidjate huvipuuduse tõttu soiku.

Kooliraamatukoguhoidjate teabepäev korraldati sel aastal 24. oktoobril koostöös Rocca al Mare Kooli raamatukoguhoidjate Leini Kõrtsini ja Mari Randmetsaga. Teemadest kõnetas osalejaid, keda oli 36, enim arekeelse kirjanduse teema (L. Juursoo ettekanne) ning uuema lastekirjanduse lõimimine ainetundidega (J. Palm ettekanne). ERÜ-st ja selle olulisest rollist meie kõigi (sh kooliraamatukoguhoidjate) töös kõneles ERÜ juhatuse esimees Tuuliki Tõiste.

Sektsiooni koduleht: <https://erykooliraamatukogud.wordpress.com/>

- **Maaraamatukogude sektsioon**, juht Lea Rand, Toila Vallaraamatukogu.

Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/maaraamatukogude-sektsioon>

Sektsiooni kuuluvad Lea Rand (sektsiooni juhataja, Toila raamatukogu), Öonne Paimre (Kuusalu raamatukogu), Maili Uibo (Käina raamatukogu), Maris Paas (Vaimastvere raamatukogu), Maarika Lausvee (Muuga raamatukogu), Diana Ots (Palivere raamatukogu), Ilona Oesalg-Tigasing (Veriora raamatukogu), Urve Salumaa (Pärnu-Jaagupi raamatukogu), Aili Erm (Alu raamatukogu), Urve Vakker (Lümanda ja Taritu raamatukogu), Anne Toome (Alatskivi raamatukogu), Anne Järvis (Õisu raamatukogu), Tiia Pärnik-Pernik (Tsirguliina haruraamatukogu) ja Tea Kallaste (Lasva raamatukogu).

Maaraamatukogude sektsiooni korraldatud teabepäeva 10. märtsil Tartu Linnaraamatukogus osales 31 raamatukoguhoidjat.

Sektsioon kaardistas maaraamatukogude olukorda ja töötajate arvamusi seoses Üleriigiliste raamatukoguteenuste arenduskeskuse (ÜRTAK) ja piirkonnaüksuste tegevusega raamatukogunduse riiklike ülesannete elluviimiseks. Küsitluses osales 166 raamatukoguhoidjat üle Eesti. Lea Rand tegi kokkuvõtte maaraamatukogude sektsiooni suveseminaril Harjumaal.

Maaraamatukogude 34. suveseminar „Raamatukogu kui kogukonna elutuba“ toimus 11.-13. juunini Harjumaal. Korraldas Harju Maakonnaraamatukogu koostöös maaraamatukogude sektsiooniga. Kolme päeva jooksul külastati mitmeid Harjumaal raamatukogusid, mis on erinevates renoveerimisetappides, et näha, kuidas neist saavad hubased ja mugavad kohtumispaigad kogukondadele. Saadi osa ka rikkalikust kultuuriprogrammist. Viimasel päeval arutati koos kultuuriministeeriumi ja RaRa esindajatega rahvaraamatukogu seaduse muutuste ja loodava arenduskeskuse teemadel. Sellised kokkusaamised on olulised, sest need annavad võimaluse praktikutel jagada kogemusi, arutada olulistel teemadel ja kuulata kultuurivaldkonna professionaale. Osales 45 maaraamatukoguhoidjat, tagasisidet antud soovitusindeks oli 9,9.

30. oktoobril toimunud **Maaraamatukoguhoidja päevast** vt peatükk Üleriigilised üritused.

- **Kogude toimikond**

Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/kogude-toimikond>

Toimkonda juhtivad Kristhel Haak Tartu Ülikooli raamatukogust, Ülle Kuuse Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogust, Helle Maaslieb Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogust ja Aivi Sepp Tallinna Raamatukogudest.

Kogude toimikonna kevadseminar **Kratid, AI ja muud tegelased toimus 4. märtsil** Tartu Ülikooli raamatukogus. TI-plahvatuse ajal oli ootuspärane seda teemat käsitleda, kutsutud esinejad olid eri valdkondadest töövoogude automatiseerimise ja TI-alalt. Osalejaid oli 36.

Väljasõiduseminar Raamatukogunduslik Järvamaa sai teoks 5.-6. mail. Järvamaa Keskraamatukogus kuulati erialaloenguid ja tutvuti raamatukoguga, kohal oli ka Järvamaa raamatukogubuss Krõõt, külastati maaraamatukogusid ja Wittensteini muuseumi arhiivraamatukogu. Vahetati omavahel kogemusi ning kogeti, kui tähtis on koostöö raamatukogu ja kohaliku omavalitsuse vahel - nii märkamisest kuni majandusliku toeni. Osalejaid 21.

Toimikonna eestvedamisel toimunud **väljasõidul Harjumaa raamatukogudesse** 24. novembril osales 10 raamatukoguhoidjat.

Sügisseminar Kogud, komplekteerimine, kogemused oli **3. novembril** Tartu Linnaraamatukogus. Seminar sisustati kahes plokis: paikkondlikud kogud ning raamatud ruumis ja veebis. Oli oluline näha ühe raamatukogu toimimist kohapeal ja ettevalmistusi kolimiseks ning saada ülevaade paikkondlike kogude komplekteerimisest, mis tõestab kui oluline on kohalik pilk kodulooliste, väiksetiraažiliste, ISBN-ita jms teavikute hankimiseks. Selline info on oluline ka säilituseksemplari koguvatele raamatukogudele. Tehti ettepanek selliste trükiste kohta info vahetamiseks ka toimikonna meililistis. Osalejaid oli 27 inimest.

- **Koolituse toimikond**, juht Ilmar Vaaro, Tartu Ülikool.

Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/koolituse-toimikond>

Toimkonda kuulusid Ilmar Vaaro (toimikonna juht, Tartu Ülikool Ühiskonnateaduste Instituut), Margit Jõgi (Eesti Rahvusraamatukogu), Kai Kalvik (Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu), Lea Lehtmets (Lääne-Virumaa Keskraamatukogu), Krista Lepik-Verliin (Tartu Ülikool), Sigrid Mandre (TLÜ Digitehnoloogiate Instituut), Aime Miil (Viimsi Kool), Reet Olevsoo (ERÜ büroo), Mai Põltaas (Tartu Linnaraamatukogu) ja Carolina Schultz (TLÜ Akadeemiline Raamatukogu).

25. novembril tegi toimikond **väljasõidu Harku-maile**. Sihtkoha valikul oli peamiseks ajendiks äsjavalminud renoveeritud Vääna raamatukogu. 5 aastat kestnud tegevuse tulemina valmis kaasaegne raamatukogu keskkond, mida tutvustas uue kontseptsiooni autor Liia Rebane. Veel väisati Harku valla Tabasalu ja Harku raamatukogu. Tavaliselt külastab toimikond väljasõitudel ka kooliraamatukogusid, mis annab võimaluse heita pilku kaasaegsetele õpikeskkondadele. Seekordseteks võõrustajateks olid Tabasalu Kooli algklasside maja ja Tabasalu Gümnaasium. Päeva lõpetas Saue valla maile jääv Hüüru raamatukogu. Osalesid 4 toimikonna liiget Tallinnast, kolleegidel Tartust jäi reis katki ootamatu haigestumise tõttu.

26. novembril jätkus toimikonna AK koolituste traditsioon, mis seekord kandis pealkirja **AK: Aktuaalne Käesolevalt**. 2025. aastal oli aktuaalne raamatuaasta. Koolitus toimus koostöös Eesti Kirjandusmuuseumi arhiivraamatukoguga. Kuulati ülevaadet eesti raamatu aasta ettevõtmiste jäädvustamistest, toimus kuraatorituur näitusel *Raamatud ja lood*, Kirjandusmuuseumi harulduste kaemine, interaktiivse keskkonna *Eesti raamat 500. Loo lugu!* sisuloome ning kasutusvõimalused, uued teadmised eesti raamatu arengust. Oli kogemuste vahetamine raamatuaasta tegevustest. Koolituse viisid läbi Merike Kiipus, Helle Maaslieb, Ave Pill ja Ilmar Vaaro, osalejaid oli kokku 10.

Toimikond on panustanud konkreetsete tegevuste kaudu kutseomistamise protsessi. Raamatukoguhoidja kutse taotlejate kompetentsuse hindamiskomisjoni töös osales kolm toimikonna liiget.

- **Lasteteeninduse toimkond**, juht Jaanus Kõuts, Lääne Maakonna Keskraamatukogu. Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/lasteteeninduse-toimkond>

Lasteteeninduse toimkonda kuulusid Jaanus Kõuts (toimkonna juht, Lääne Maakonna Keskraamatukogu), Rita Raudsepp (toimkonna juhatuse liige, Sindi Raamatukogu), Merle Tanilsoo (toimkonna juhatuse liige, Tallinna Keskraamatukogu), Reet Kaldur (Jõhvi Keskraamatukogu), Anna Kuuli (Narva Keskraamatukogu), Liilia Kõiv (Saare Maakonna Keskraamatukogu), Anne Kõrge (Eesti Lastekirjanduse Keskus), Heli Lepp (Järvamaa Keskraamatukogu), Ulvi Lind (Valga Keskraamatukogu), Ädu Neemre (Tartu Linnaraamatukogu), Ainika Mägi (Põlva Keskraamatukogu), Nelli Orgmaa (Põltsamaa raamatukogu), Kaja Paulus (Kärdla Linnaraamatukogu), Kersti Salf (Harju Maakonnaraamatukogu), Kristi Soll (Võrumaa Keskraamatukogu), Tiia Suls (Eesti Lastekirjanduse Keskus), Ingrid Teder (Rapla Keskraamatukogu).

XX üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev vt peatükk Üleriigilised üritused.

Kogemuste tuur toimus 2. mail Rapla Keskraamatukogus, kus töötab aasta lasteraamatukoguhoidja 2024 Ingrid Teder. Osalejaid oli kokku 22 ja tagasisidena antud soovitusindeks oli 9,4.

7.- 8. augustil sai teoks **ERÜ kooliraamatukogude sektsiooni ja lasteteeninduse toimkonna teine ühisseminar**, mis toimus Raplamaal. Osales 42 raamatukoguhoidjat kooli- ja rahvaraamatukogudest. Pikemalt loe [kooliraamatukogude sektsiooni veebist](#).

Koostöös ERÜ kooliraamatukogude sektsiooniga alustas aasta lõpus supervisioonigrupp, mida juhtis Bärbel Luhari-Err. Supervisioonigrupp pakub platvormi ühise visiooni loomiseks laste lugemishuvi toetamisel ja on kollegiaalne tugi osalejate professionaalsuse ning vaimse heaolu tõstmisel nende töökohal. Üheks eesmärgiks on raamatukogunduse arenguvajaduste kaardistamine.

- **Terminoloogiatoimkond**, juht Kalju Tammaru, Eesti Rahvusraamatukogu. Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/lasteteeninduse-toimkond>

Toimkonna koosseis: Kalju Tammaru (toimkonna esimees, RaRa), Katre Riisalu (sekretär, RaRa), Elo Jakobson (RaRa), Mari Kannusaar (RaRa), Marina Karis (Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu), Kate-Riin Kont (Sisekaitseakadeemia), Nansi Leppik-Volt (RaRa), Sirje Nilbe, Piret Pärigma (RaRa), Toomas Schvak (Arvo Pärdi Keskus), Ülle Talihärm (Kultuuriministeerium). Uue liikmena lisandus Tuuli Rehemaa Eesti Keele Instituudist.

ERÜ terminoloogiatoimkond kogunes regulaarselt töökoosolekutele, v.a. suvekuud. Arutelu all olnud terminitest ilmus K. Riisalul kolm ülevaatlikku artiklit ajakirjas Raamatukogu. (Uusi ja täpsustatud raamatukogutermineid 1/2025, Kas raamatud jooksevad 2/2025, Fookuses on terminid 3/2025). Raamatukogu- ja infoteaduste terminoloogia väljatöötamine ja terminikorrastus kuulub vabatahtlikkuse alusel töötava ERÜ terminoloogiatoimkonna ja rahvusraamatukogu pädevusse. Terminoloogiatöö hõlmab Ekilexi raamatukogusõnastiku haldamist ning nõustamist valdkondlikes terminiküsimustes. Terminibaasis oli tähelepanu alla raamatukogunduse ja infoteaduste sõnakogu tervikuna, selle pidev toimetamine EKI nõuetele vastavaks. Eelkõige toimetati süsteemselt andmeekspordiga Ekilexi üleviidud termineid. 2025. aastal olid fookuses suuremate terminigruppide kartoteegid, kataloogid, järjestused, pealdised. Arutleti riilite, laudide ja laudimeetrite üle. Räägiti maksudest ning kokkuvõttes jõuti selleni, et raamatukogu kontekstis tuleks siiski rääkida tasudest. Defineeriti jooksvad tegevused – jooksev komplekteerimine, jooksev tellimus, jooksev ajakiri, jooksev laudimeeter. Aasta jooksul lisati Raamatukogusõnastikku 41 uut mõistekirjet ja korrastati 403.

XX oskuskeelepäev „Piiblist kõik algas – piiblitõlkest tehisaruni“ toimus 14. oktoobril ja oli pühendatud Eesti Raamatu Aastale. Konverentsist sai osa 326 huvilist, sh 65 kohapeal ja 261 veebi vahendusel. Oskuskeelepäev tõi kuulajateni mitmekülgse päevakava, mille keskmes oli eesti teaduskeel – selle kujunemislugu ja väljavaated uute tehnoloogiate maailmas. Kõneldi trükikultuuri mõisteloost ning varaste piiblitõlgete rollist eestikeelse mõtteruumi avardamisel ja abstraktse mõtlemise kujunemisel. Ettekandeid saab järelkuulata Eesti Rahvusraamatukogu YouTube'i kanalil.

Ülevaatlik artikkel ilmus ajakirjas Raamatukogu nr 4 2025 – E. Jakobson. Oskuskeelepäev – eesti teaduskeele kirklik ja missioonitundega teekond.

Terminoloogiatoimkond lähtub oma töös Eesti terminitöö tegevuskavast, sellest lähtuvalt toetas toimkonna tööd rahaliselt Eesti Keele Instituut 2025. aastal 6 285 euroga, lähtudes „Eesti oskuskeelekorralduse ja terminitöö toetamise põhimõtetest 2019–2027“.

- **Vanaraamatu toimkond**, juht Kaspar Kolk, TÜ Raamatukogu / TLÜ Akadeemiline Raamatukogu Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/vanaraamatu-toimkond>

Toimkonna koosseis vt ERÜ [kodulehelt](#).

2025. aastal olid ERÜ vanaraamatu toimkonna põhilisteks tegemisteks osalemine Eesti raamatu aasta tähistamise ettevõtmiste korraldamisel ning koolitusseminar-ettekandepäev Rakveres.

Eesti raamatu aasta raames jätkati mitme eelmisel aastal alustatud tegevusega. Raamatuaasta kavandamisel oli toimkond kahe ettevõtmise algatamise ja ettevalmistuste juures, mille põhikorraldajaks oli Kirjandusmuuseumi arhiivraamatukogu. Tiiu Reimo algatatud raamatuaasta videoklippidele tegemisele hankis rahastuse Kirjandusmuuseum, sarja sisulise osa koostasid Merike Kiipus ja Tiiu Reimo. 2024. aasta lõpus salvestati 13 ja 2025. aastal veel 12 klippi, milles esinevad Kirjandusmuuseumi, Rahvusraamatukogu, Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooli teadlased jt. Raamatuaastal näidati Eesti raamatuloo tähtsündmusi populaarses vormis kajastavaid klippe ETV2-s ning need on järelvaadatavad ERR Jupiteri veebiportaalis.

Samuti osales toimkond Raamatuaasta ühe kesksema konverentsi, 21. oktoobril Kirjandusmuuseumi korraldamisel toimunud Oskar Kallase päeva ehk 30. Eesti raamatuteaduse konverentsi „Raamat – aeg – lugeja“ kavandamisel ja sisustamisel. Toimkonna liikmetest esinesid konverentsil ettekandega Kaspar Kolk, Ave Pill ja Tiiu Reimo.

Koostöös ajakirjaga Raamatukogu koostas Tiiu Reimo toimkonna algatatud artiklisarja Eesti raamatu ajaloost. Paljud toimkonna liikmed osalesid lisaks igaüks oma asutuse raamatuaasta ettevõtmistes.

Toimkonna ühisüritusena toimus 3.–4. detsembril koolitusseminar-ettekandepäev Rakveres koostöös Virumaa Muuseumide ja Rakvere raamatukoguga. Ettekannete osas, mis muuseumi kaasabil oli Raamatuaasta üritusena vanaraamatu päeva nime all avatud ka kohalikele huvilistele, esinesid Virumaa vanema raamatuloo alaste ettekannetega toimkonna liikmed Liis Tamm, Tiiu Reimo ja Kaspar Kolk. Väljasõiduseminaril osales 16 vanaraamatuspetsialisti 6 mäluasutusest, seminari põhikorraldajaks oli toimkonna liige Marita Paas TTÜ raamatukogust.

- **Uue mõtte tööühm**, juhid Veronika Raudsepp Linnupuu, Viljandi Linnaraamatukogu ja Kristel Veimann, Eesti Rahvusraamatukogu. Heleen Karja, Eesti Rahvusraamatukogu, alates 16.10.2025

Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/uue-motte-tooruhm>

Uue mõtte tööühma kuulub 10 liiget: Krista Lepik-Verliin (Tartu Ülikool), Riin Olonen (Eesti Rahvusraamatukogu), Kristina Pai (Tartu Linnaraamatukogu), Kristi Pukk (Jõgeva Linnaraamatukogu), Mai Põldaas (Tartu Linnaraamatukogu), Veronika Raudsepp Linnupuu (Viljandi Linnaraamatukogu), Katre Riisalu (Eesti Rahvusraamatukogu), Tuuliki Tõiste (Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu), Kristel Veimann (Eesti Rahvusraamatukogu) ja Krista Visas (Pärnu Keskraamatukogu).

2025. aastal viidi läbi traditsioonilised iga-aastased üritused:

Euroopa säästva arengu nädala kampaania „Tund enne und mobla peost, naudi teost!“ toimus: 1.-8. oktoobrini üle Eesti. Kampaania väljakuulutamiseks läks 2025. aastal oodatust kauem aega ning kampaania teavitused läksid välja hiljem, kui oleksid pidanud. Seetõttu oli kampaania tagasiside raamatukogudelt tagasihoidlik. Kokku märgiti kampaanias osalevate raamatukogude poolt 26 üritust.

12. mõttetalgud ehk treeningpäev "Kuidas hinnata ja näidata raamatukogu mõju?" toimusid 22. mail Viljandi Linnaraamatukogus, Vt peatükk Üleriigilised üritused.

IFLA Trendiraporti tõlkimine ja tutvustamine raamatukogudele. Töörühm viis läbi mitu töökoosolekut koostöös ERÜ noorteklubiga trendiraporti tõlkimiseks ja edasiste tegevuste planeerimiseks. Aasta lõpul koostas K. Lepik-Verliin tõlgitust kokkuvõtte ja jagas töörühmaga. IFLA Trendiraportiga minnakse edasi ka 2026.aastal.

Põhjaliku tegevuse ülevaate saab töörühma blogis: <https://bibliumt.wordpress.com/>

- **Noorteklubi**, juht Piret Jõesaar, TLÜ Akadeemiline Raamatukogu
Hanna Maria Laur, Tartu Ülikooli Raamatukogu, alates 30.05.2025.
Noorteklubi koduleht <http://noorteklubi.weebly.com/>

Noorteklubi üldkoosolekul 30. mail 2025 otsustati viia tegevuse aluste dokumenti sisse muudatused, mille järgi juhatab noorteklubi tegevust vaid juht ja järgnevas 3 aastaks kinnitati juhiks Hanna Maria Laur.

Jaanuaris alustati Eesti raamatu aasta tähistamiseks noorte raamatuhoidjate tutvustamist: iga kuu tutvustati kodulehel ja Facebookis ühe noore mõtteid seoses raamatutega <https://noorteklubi.weebly.com/noor-raamatuhoidja.html>

13.-15. augustil toimus Valga Keskraamatukogus BibliCamp 11 koos Baltic Meetinguga teemaks oli tehisaru, kuidas seda kasutada, tehisaru head ja vead. Seminaridel jagati mõtteid, kuidas oleks võimalik kasutada tehisaru raamatukogudes ja kas see on üldse vajalik. Esinejad õpetasid erinevaid tehisaru programme kasutama ja kuidas paremini erinevatelt programmidele abi saada. Lisaks räägiti ohtudest, kuidas inimesi petetakse tänu AI abile ja kuidas petuskeeme ära tunda. See on vajalik, sest raamatukoguhoidjad saavad aidata lugejaid ja õpetada, kuidas pettusi märgata ja ise tehisaru kasutada. Esimesel päeval oli eestikeelne AI koolitus, teisel päeval arutleti AI ohtudest ning AI kogemustest Leedus. Osales **12 inimest**.

Noorteklubi on uue mõtte töörühma eestvedamisel kaasatud IFLA trendiraporti tõlkimisse ja analüüsimisse.

12. detsembril toimus Tallinna Südalinna linnaraamatukogus **talveseminar**, mille sihtrühmaks oli noorteklubi ja uue mõtte töörühm. Eesmärgiks oli saada teavet vaimsest tervisest, et vältida tööstressi ja läbipõlemist. See on vajalik, et hoida raamatukoguhoidjaid tööturul ja võimalusel toetada vaimse tervise probleemidega lugejaid. Koolituse viis läbi Rene Mäe ja osalejaid oli 9.

IFLA rahvusvahelises projekti "Infopädevuse vajalikkus ühiskonna vastupidavuseks" läbiviijaks Eestis oli ERÜ noorteklubi.

- **Eks-klubi**, eestseisuse president Reet Oruste. Krista Talvi, alates 8.05.2025.
Tegevuse kokkuvõte: <https://eru.lib.ee/eru/uksused/eks-klubi>

Eestseisusse kuulusid: Krista Talvi (presidendi kt), Leie Juha, Eve Lipand, Silva Paluvits, Tiia Parker, Aiki Tibar ja Tiiu Valm.

Eks-klubi eestseisus jätkas klubi töö korraldamisel traditsiooniliste üritustega:

16. jaanuaril toimus Keelatud Kirjanduse Muuseumi külastus.
26. veebruaril toimus MUBA külastus.
19. märtsil kohtuti kirjaniku, ajakirjaniku, režissööri ja õppejõu Katrin Lauriga.
11. aprillil toimus ekskursioon Rüütelkonna hoonesse.
16. aprillil oli EKS klubi aastakoosolek (osalejaid 22) Tallinna Südalinna raamatukogu suures saalis
14. mail külastati Tiiu Reimo giidituuriga näitust „Eesti Raamat 500. Reliikviad“ Niguliste kirikus.
21. mail toimus EKS klubi iga-aastane oodatud üritus – ühepäevane bussisõit marsruudil Jõgeva-Saadjärve – Jääaja keskus – Elistvere Loomapark.
18. juunil kutsus Aiki Tibar klubikaaslasid jalutuskäigule Pääsküla rabasse.
27. augustil sõitsid klubi liikmed liinibussiga Paidesse, kus käidi ka Järvamaa Keskraamatukogus.
17. septembril olime külas Eesti Vabaõhumuuseumis.
15. oktoobril tutvuti Eesti Kunstiakadeemia muuseumi ja raamatukoguga.

- 19. novembril kohtuti Maarja Vainoga Mati Undi muuseumis
- 14. detsembril pani aastale punkti Eks klubi jõulupidu.

2025. aastal toimus 17 EKS klubi üritust (nendest neljal korral toimus EKS klubi eestseisuse koosolek), osalejaid üritustel oli kokku 326.

- **ERÜ juhatus**, juhatuses esimees Tuuliki Tõiste, Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu

ERÜ juhatus kogunes koosolekutele ja koostööseminaridele aasta jooksul 11 korral. Koosolekutel arutati ERÜ kui organisatsiooni arenguid, sündmuste ja koolituste korraldamist, aasta kesketeks teemadeks tõstusid uuenev Rahvaraamatukogu seadus ja raamatukogureformiga kaasnevad muudatused. Juhatus koostas mitmeid kirju valimisteks, koalitsioonileppeks, raamatukogutöötajate palkade teemadel, avaldati artikleid, räägiti raadios.

Koostatud 2025. aasta tegevusplaan viidi ellu. Tegevusplaani koostamisel lähtuti ühingu arengukavast ja kultuuriministeriumi partnerorganisatsiooni toetuse saamiseks esitatud tegevuskavast. ERÜ arengukava 2025-2029 mõõdikute täitmisest saab lugeda [aruande lisast](#). Aastaplaan ja arengukava seavad tegevustele sihid ja annavad võimaluse hinnata, kas tegevuste fookus on endiselt paigas ja minnakse õiges suunas. Arengukava täitmine annab võimaluse igal aastal märgata trende ja vajadusel uue aasta plaanides korrekture teha.

Muutuvad ajad nõuavad ka ühingu kohanemist oludele vastavaks. Juhatus mõtles ühingu kui organisatsiooni tulevikule, sellele, millisena ühingu näha, millised on ühingu võimalused raamatukoguhoidjate huvide eest seista, kuidas säilitada raamatukogunduse alase kõrghariduse ja kutse omandamise võimalused, millist väärtust ühingu liikmeks olemine loob.

Kõigi üksuste tegevusi toetas kontoripoolse tööga ERÜ büroojuht, kes igapäevaselt hoiab silma peal kalendril ja eelarvel (lepingud, arved, aruanded, taotlused, kutsed, tagasisid jpm taustatööd).

ERÜ rahastamine 2025

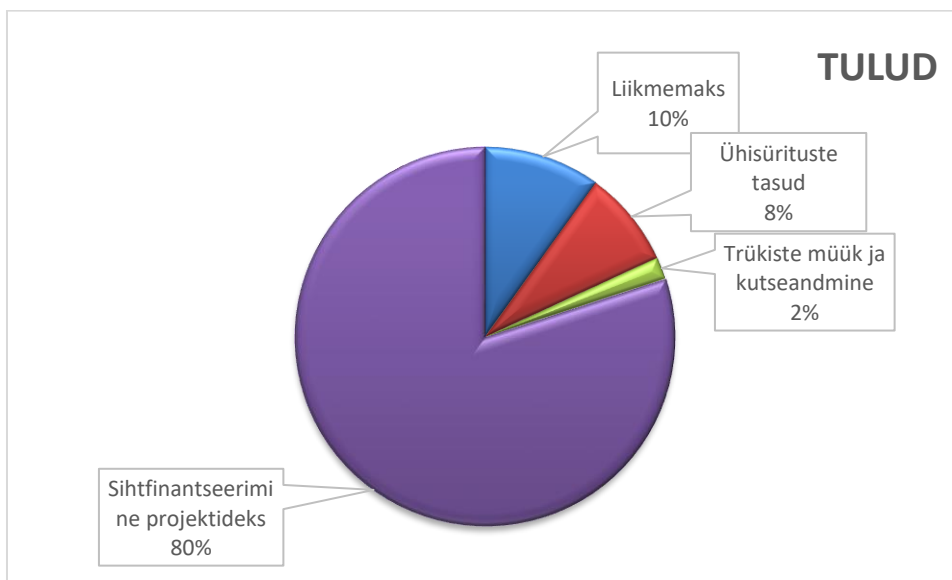
ERÜ rahastamine on projektipõhine ning eelarve tulud koosnevad peamiselt kolmest osast – liikmemaksud, ürituste osavõtumaksud ning projektitoetused, lisaks trükiste müük ja kutse andmise tasu. Ühingu tegevusi rahastasid 2025. aastal peaausjalikult Kultuuriministerium, Kultuurkapital, EKI ja KÜSK. Koolituste korraldamiseks saadud raha kasutati koolituste läbiviimiseks. Liikmemaksud moodustavad ERÜ eelarvest 9,9% Tulu ettevõtlusest laekus trükiste, peamiselt aastaraamatu müügist ja kutseandmise tasust.

2025. aastal moodustasid suurima osa kuludest tööjõukulud koos sotsiaalmaksuga. Siia kuuluvad nii büroojuhi töötasu ja lepinguliste palgakulu (erinevate koolituste ja ürituste loengutasu, kutse andmise töötasu jm). Järgmine suur kuluartikkel oli erinevate ürituste korralduskulud.

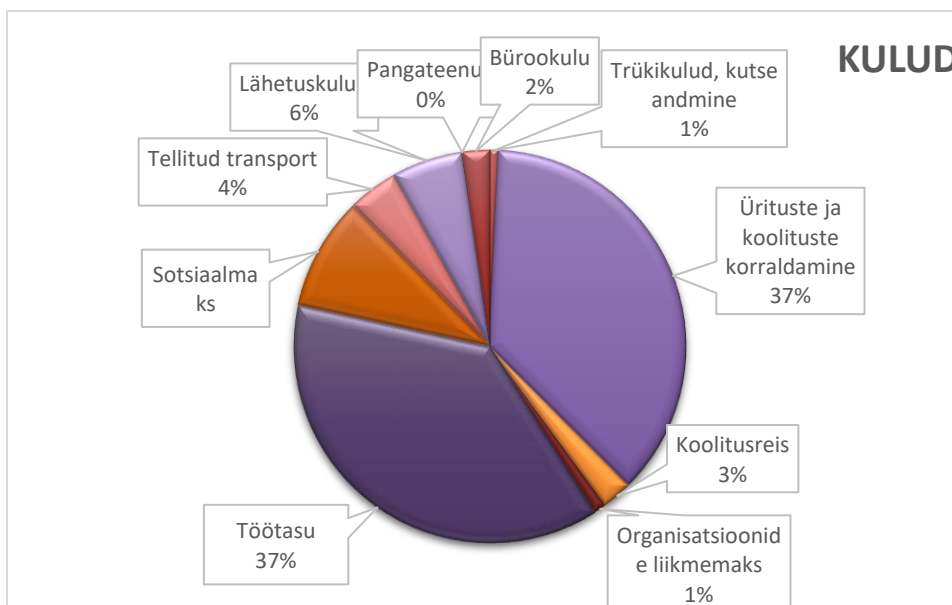
Tabel 1. Tulud ja kulud 2025. aastal

Tulud	
Liikmemaksud	15531,77
Sihtotstarbelised tasud	12897,00
Toetused	124966,30
Tulu ettevõtlusest	2010,00
Kokku tulud	155405,07
Kulud	
Mitmesugused tegevuskulud	-79654,91

Tööjõukulud	-57150,62
a) palgakulu	-45744,85
b) sotsiaalmaksud	-11405,77
Kokku kulud	-136805,53
Põhitegevuse tulem	18599,54
Muud finantstulud ja -kulud	9,92
Aruandeaasta tulem	18609,46

Joonis 1. ERÜ tulude jaotus 2025. a

Joonis 2. ERÜ kulude jaotus 2025. a

Sihtfinantseerimise projektideks

- **Tunnustuspreemiad**

Kultuurkapital toetas ERÜ tunnustuste väljaandmist 12 000 euroga.

- **Kultuuriministeeriumi toetus kultuuripoliitika kujundamiseks ja rakendamiseks**

ERÜ oli kultuuriministeeriumi strateegiline partner ka varasematel aastatel, kuid 2025. aastal toimus toetuste taotlemisel muutus. Kultuuriministeeriumi [uue meetme](#) eesmärk on jõuda avatud ja võrdsetel alustel toimiva partnerluseni, mis on selgelt seotud kultuuri arengukava eesmärkidega. Partnerlussuhete ja ootuste paremaks haldamiseks jaguneb toetus poliitika kujundamisel kaasaraäkimise toetuseks (ehk poliitika kujundamise toetus) ja poliitika rakendamise toetuseks. ERÜ kandideeris mõlemale toetusele ning sai positiivse vastuse järgmiseks kolmeks aastaks - 2025–2027. Ministeeriumile esitati vahearuanne 1. detsembriks, aasta lõpu sisuga on 2025. aasta toetus kulutatud.

- **IFLA projekt**

Projekt kestis kuni 1. märtsini 2025 ning tegevusi rahastas Euroopa Meedia ja Informatsiooni Fond (European Media & Information Fund, EMIF). Vt infot [noorteklubi veebis](#)

- **Toetus terminoloogiatoetuse korraldamiseks**

Eesti Keele Instituut toetab terminitöö ja oskuskeelekorraldust, et väärtustada valdkonna spetsialistide tööd oskuskeele korrastamisel ja loomisel. ERÜ terminoloogiatoimkond sai toetust raamatukogunduse ja infoteaduste sõnakogu toimetamiseks EKI nõuetele vastavaks, terminitöö populariseerimiseks ja oskuskeelepäeva korraldamiseks.

- **Reisitoetus**

ERÜ taotles reisitoetust osalemiseks rahvusvahelise katusorganisatsiooni üritusel Eesti liikmena ja kasutas toetust ühe inimese osalise reisitoetuse katmiseks IFLA WLIC 2025.

Tabel 2. Sihtfinantseerimine projektideks ja tegevuseks

Eesti Kultuurkapital (Tunnustuste preemiafond)	12 000,00
Kultuuriministeerium: Toetus muuseumi-, muinsuskaitse- ja raamatukogupoliitika kujundamise ning rakendamise strateegilistele partneritele 2025–2027 (raamatukogupoliitika kujundamine)	50 000,00
Kultuuriministeerium: Toetus muuseumi-, muinsuskaitse- ja raamatukogupoliitika kujundamise ning rakendamise strateegilistele partneritele 2025–2027 (raamatukogupoliitika rakendamine)	55 000,00
IFLA: The International Federation of Library Associations and Institutions Project “Media and Information Literacy for Societal Resilience (MILSR)”	900,00
EKI toetus terminitööks (toimkonna tegevuse korraldamine)	2 500,00
EKI terminitöö edendamine ja populariseerimine (Oskuskeelepäeva korraldamine)	3 785,00
Kodanikuühiskonna sihtkapital SA (reisitoetus: osalemiseks rahvusvahelise katusorganisatsiooni (IFLA) üritusel Eesti liikmena)	781,30
KOKKU	124 966,30

Kokkuvõte

2025. aasta oli Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingule tegus ja mitmekülgne. Töötati seadusandluse ja kultuuripoliitika vallas, keskenduti huvikaitsele, raamatukoguhoidjate professionaalse arengu toetamisele ja ühingu jätkusuutlikule juhtimisele. Tehti koostööd riigisiselt ja rahvusvaheliselt.

Koolituste ja ürituste programm ja sisu vastas liikmete ootustele, sest tagasiside tehtule oli väga positiivne ja kõrgelt hinnatud.

Juhatus ja struktuuriüksused osalesid töögruppides ja koostöövõrgustikes.

Üleriigilised üritused ja kampaaniad, sh raamatukogupäevad, külastusmäng „Avasta Eesti raamatukogusid“ ja Arvamusfestivali arutelud, tõstsid raamatukogude nähtavust ja rolli ühiskonnas.

Rahvusvaheliselt osales ERÜ aktiivselt IFLA ja EBLIDA töös, Balti raamatukoguhoidjate kongressil ning mitmes koostööprojektis. Struktuuriüksused korraldasid rohkelt õppereise, seminare ja ühistegevusi, mis toetasid raamatukogutöötajate professionaalset võrgustikku ja arengut.

Raamatukogudes on vahetumas personal ja põlvkond, mis mõjutab ka ERÜ liikmelisust. Töötati selles suunas, et ERÜ olulisust ja võimalusi teataks ja liikmeskond, mis 2025. aastal kahanes 591 inimeseni, püsiks ka edaspidi piisav, et ERÜ saaks end valdkonna eestkõnelejana määratleda. ERÜ koostööpartnerina ja seisukohtade kujundajana on märgatud ja erinevate koostööettepanekutega laua äärde palutud, nüüd on liikmete ülesanne see võimalus oma raamatukogude heaks rakendada.